

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 24

K výsledkům krajských voleb 2008 a o postoji „venkovanů“

Vážení spoluobčané, vážení voliči. Krajské zastupitelstvo a rada jsou sestaveny, pro čtyři roky je opět rozhodnuto.

Dovolte mi, abych vám dodatečně touto cestou poděkovala za vaši účast a za vaše hlasování ve volbách do Zastupitelstva Pardubického kraje. V převážné většině jste volili č. 9 - „Nezávislé starosty pro kraj“. Doufali jsme všichni v naději, že vesnice budou přímo zastoupeny v krajské samosprávě. Nestalo se tak. Celkový výsledek v kraji nebyl dostačující k tomu, abychom se do zastupitelstva dostali. Nedosáhli jsme jako hnutí na 5% hranici všech potřebných hlasů, a tím již nikdo z našich kandidátů podle zákona neměl šanci.

Proč byl neúspěch? Iniciativa nezávislých starostů byla zveřejněna mediálně samozřejmě méně než finančně silných stran. Peníze na volební kampaň jsme získali převážně od sponzorů. Neposkytly nám je stranické kasy. Proto byla kampaň skromnější a zřejmě jsme se dostatečně nedostali do povědomí. Další chyba nastala ze strany České pošty s.p., která dva dny před volbami ve dvou potě volebně méně úspěšných okresech **zaměnila** noviny. Tak se stalo, že lidé dostali do domácností noviny s fotkami pro ně neznámých lidí, tím pádem je možné, že je ani nečetli. To citelně ovlivnilo jejich rozhodnutí a poškodilo výsledky voleb.

Celkově - strana č. 9 - Nezávislí starostové pro kraj:

Potřebný počet hlasů pro postup do zastupitelstva kraje	8.662	5,00 %
Počet hlasů získaných v celém kraji	6.332	3,66 %
Rozdíl hlasů, které starosty dělil od postupu	2.330	1,34 %

V Pardubickém kraji je přes 400 obcí. O kolik více voličů by v každé z nich stačilo, aby jejich starostové dostali šanci působit v krajském zastupitelstvu ve prospěch venkova?

Přestože jsme nezískali povinných 5 % z celkového počtu hlasů, nebyly vaše hlasy marné a to hned z několika důvodů:

- „Nezávislí starostové pro kraj“ se jako nováčkové v Pardubickém kraji umístili na pátém místě před Stranou zelených. Kdyby nebyla odvedena pozornost voličů médií na jiná, nekrajská témata, zavlečená do povědomí voličů parlamentními stranami, mohla být účast ve volbách i výsledky hlasování jiné.
- dokázali jsme, že když o něco jde, že se dokážeme sjednotit, otevřeně vystoupit a říci svůj názor, vycházející ze skutečných potřeb a nedostatků na venkově a nejen plnit to, co nařizují jednotné zákony, mnohdy beze smyslu.

Venkovské obce se v letošním roce otevřeně přihlásily ke svým potřebám a v tomto smyslu se i zorganizovaly. Ještě vloni byly v drtivé většině členy Svazu měst a obcí ČR. Na loňském 10. kongresu svazu v Hradci Králové se názory starostů venkovských obcí střetly s názory starostů měst v otázce diskriminace občana na venkově tím, že na něho má obec ze státního rozpočtu příjem cca 5x nižší než Praha a 3x nižší než města s počtem obyvatel nad 100.000. Premiér Topolánek na tomto kongresu hlasitě provolal - „Obcím ani korunu navíc“. Svaz měst a obcí se tehdy bohužel za venkov nepostavil. V té době již působící „Zlínská iniciativa“ nezávislých starostů obcí Zlínského kraje založila „Smlouvu obcí a měst proti daňové diskriminaci“. Během dvou měsíců se k ní přihlásilo přes tisíc obcí, včetně Morašic.

V lednu letošního roku jsme v Jihlavě založili vlastní organizaci „Sdružení místních samospráv ČR“ a odsouhlasili program, který obsahuje témata pro vyjednávání s orgány státní moci. O založení našeho sdružení se jen tak nedozvíte. Proč? Protože sdělovací prostředky o všem mlčí, což si lze vysvětlit jako jejich poplatnost moci, která možná ani neví, kde a co venkov je.

Starostové delší dobu volají po spravedlivých financích, které by zabezpečily důstojné podmínky pro život člověka na venkově a umožnily rozvoj potřebných služeb. Nereaguje však ani kraj, ani parlament.

Současné možnosti navíc jsou státní, krajské, nebo evropské dotace. Pravidla pro jejich přidělení obcím mnoho šancí na jejich získání nedávají.

Proto účast Nezávislých starostů v krajských volbách. Naši voliči jsou ti, kteří přišli proto, že jsme nabídli srozumitelný program, nezavánějící politikářením.

Tím iniciativa venkova nekončí. Přijdou další volby. Přece „vesničané“ nemohou po jednom nezdaru složit zbraně a stále čekat, co jim město „udrobí“ za svého koláče.

Mgr. Hana Štěpánová, starostka obce

Ze života obce

- Od firmy **EKO-KOM** jsme získali za dobu od 1. 7. 2008 do 30.9. 2008 **odměnu za tříděný odpad** ve výši 14.039,- Kč.
- **Nad „kruhákem“ před obecním úřadem** se stáhla předvolební politická mračna. Vše je ve stádiu legislativní připravenosti. Papírová válka je vítězně u konce. Je vydáno stavební povolení, je podepsána smlouva mezi objednateli (SUS Pardubického kraje) a zhotovitelem (GRANO Skuteč spol. s r.o.), dále je předáno staveniště. Jsou uzavřeny smlouvy mezi Obcí Morašice a majiteli pozemků. Z důvodu vyhocené politické situace před volbami do zastupitelstev krajů byla ale stavba na rozkaz ředitele SUS Pardubického kraje zastavena v bodě 0 na základě nedostatku finančních prostředků. Proto prozatím nebude NIC. Stálo to hodně úsilí. Naděje na stavbu se zmenšila.
- 17. 9. 2008 zastupitelstvo obce znovu již poněkolkáté otevřelo jednání o **výstavbě víceúčelového altánu na hřišti**, který by měl sloužit škole i restauraci. V anketě sice zvítězil hlas lidu pro výstavbu, ale procentuálně byla účast na hlasování poměrně nízká. Po zvážení všech pro a proti odsouhlasilo zastupitelstvo, že **altán jako víceúčelové zařízení na hřišti se budovat nebude**. Škola za podpory obce si v případě zájmu vystaví malý altánek uprostřed zahrady jen pro své účely. Pro stavbu víceúčelového altánu nehlasoval z přítomných zastupitelů nikdo, hlasování se zdrželi dva. Zastupitelstvo se shodlo na tom, že peníze na „kulturní stánek“ bude třeba použít jiným směrem, nejspíše k opravě již existující nemovitosti, třeba hospody na návsi. Kroky tímto směrem budou pokračovat dál. V první fázi byla budova hospody posouzena statikem. Jeho verdikt není optimistický, stav celého objektu je po statické stránce dost špatný, to se týká hlavně velké budovy viditelné z návsi.
- **Budování infrastruktury** (kanalizace, vodovod, plyn, veřejné osvětlení a přípojky nízkého napětí) pro 4 RD na sídlišti za Rychtou je pro letošní rok hotova, v příštím roce bude vystavěna místní komunikace. Zájemci o parcely se na základě výzvy přihlásili, zatím jsou dva. Na zdravotním středisku je dokončena **nová střecha** a okapy. Na základní škole je **opravena pamětní deska** se jmény padlých hrdinů. Chybějící písmena ulila slévárna ve Vysokém Mýtě.
- Do vodárny v Morašicích je z peněz Svazku Fiala **zakoupena centrála**. Bude umístěna v suchu v prostorách obecního úřadu a pravidelně uváděna do zkušebního provozu. Pokud přestane z jakéhokoli důvodu elektrina fungovat, voda nám za chvíli díky centrále začne téct.
- Dne 19. 10. 2008 proběhl v zasedací místnosti Rychty **obřad vítání tří nedávno narozených dětí**.
- Pan Horyna ze Sloupnice, který provozuje v našich vesnicích **pojízdnou prodejnu**, získal prostřednictvím Mikroregionu Litomyšlsko od Pardubického kraje **dotaci** a za ni bylo mikroregionem zakoupeno novější a větší auto Avie. Sortiment tak bude moct být trochu pestřejší.

- Paní Růžena Gudatová vyzývá spoluobčany, aby nesypaly žádný **odpad okolo cesty ke mlýnu**.
- **Poplatky ze psů** se budou na obecním úřadě vybírat po celý únor 2009, **poplatky** (popelnice) **LIKO** za sběr a likvidaci odpadů vybereme v únoru a březnu 2009, zůstane ve stejné výši **jako dosud, to je 350,- Kč** na občana za rok. Více k složkám ceny tohoto poplatku se dovíte v příštím Občasníku.
- **Sběrný dvůr** u obecního úřadu funguje dobře a frekvence navážení je vysoká. Lidé svážejí staré spotřebiče, velkoobjemný odpad a tříděný odpad (plast, tetrapak) ve velkém množství. Většinou je všechno v pořádku.

P.S. Občas se stane, že se ale v pytlí s plasty objeví „binec co dům dal“ (slupky od brambor, papíry, konzervy, plast, sklo atd.) Třeba si tuto p. s. přečte i ten člověk, kdo takto „třídí“ a vyhodí to příště lépe. Snad jsem ani tento případ neměla psát, protože většinu lidí je třeba za třídění pochválit !!!
Hana Štěpánová – starostka

VÁNOČNÍ KONCERT

V neděli 28. prosince 2008 se uskuteční pod záštitou obce v kostele Sv. Petra a Pavla v Morašicích vánoční koncert folk-rockové skupiny XILT. Začátek je ve 14⁰⁰ hodin, vstupné dobrovolné. Poslechnete si koledy a lidové písně.

POZVÁNÍ NA OBECNÍ PLES

V sobotu 14. února 2009 pořádáme ve spolupráci s TJ Sokol již tradiční obecní ples. Letos nám zahraje opět hudba MEDIUM. Přijďte se pobavit !

Víte, co je Mikroregion Litomyšlsko a co naší obci přináší ?

Mikroregion Litomyšlsko byl založen 7. 3. 2001 na ustavující schůzi ve Smetanově domě v Litomyšli. Jednotlivé členské obce (patří k nim i město Litomyšl) se rozprostírají v jihovýchodní části Pardubického kraje, celkem zaujímají rozlohu 410 km² s třiceti tisíci občany. V tomto dobrovolném svazku je sdruženo 42 obcí (i naše obec). Jeho vnější hranice přibližně odpovídají bývalému okresu Litomyšl, který byl zrušen k 1. 1. 1960. **Hlavním cílem sdružených obcí v mikroregionu je spolupracovat na společné strategii rozvoje a služeb, které jsou důležité pro lidi žijící v mikroregionu, ale jsou nad rámec možností jednotlivých obcí.**

Například v letošním roce byl pro všechny obce zpracován propagační materiál na podporu cestovního ruchu, který si návštěvy v našem kraji mohou vyzvednout na obecních úřadech, nebo třeba v informačním centru v Litomyšli apod. Panu Horynovi – provozovateli pojízdné prodejny, bylo zajištěno novější auto, aby mohl i nadále zabezpečovat prodej základních potravin. A další aktivity mikroregionu ve prospěch jeho obyvatel.

Z největších akcí v letošním roce byl dokončen a uveden do života projekt nakládání s biologicky rozložitelným odpadem v Mikroregionu Litomyšlsko. Bylo pořízeno 27 kontejnerů, které jsou rozmístěny v obcích, které se zapojily. K tomuto patří i svozový vůz a štěpkovač. Součástí projektu je i nově vybudovaná kompostárna v prostorách bývalé cihelny v Litomyšli. Tam byl letos poprvé odpad svážen a kompostován. Investorem projektu je Mikroregion Litomyšlsko, svoz kontejnerů a provoz kompostárny zabezpečují Technické služby Města Litomyšl. Rozpočet projektu byl 7,7 milionů Kč, přičemž 5,4 milionu poskytla Evropská unie a SFŽP ČR v rámci Operačního programu Infrastruktura. Menší částkou přispěl i Pardubický kraj.

Mikroregion musí být někým řízen. Je to předseda, dva místopředsedové a správní rada. Tyto posty jsou neplacené, ale přesto důležité. Dva roky pracuji jako členka správní rady a v letošním roce jsem byla zvolena místopředsedkyní. Můj post pro naši obec může být prospěšný v tom, že se nacházím bezprostředně u zdroje informací.
Hana Štěpánová - starostka

Žádost o zapůjčení školních fotografií

První zmínka o škole je v roce 1654 v zápise o počtu obyvatel a domů v Morašicích. Další zmínka o škole je zaznamenána z roku 1792. Škola stála postupně na dvou místech a až v roce 1869 byla postavena na místě současné školy a prošla zásadními úpravami v roce 1920, 1938 a v současnosti. Podklady o historii školství a školy v Morašicích až do konce II. sv. války z údajů v kronikách a za pomoci dalších archivních materiálů velmi podrobně zpracoval pan Václav Novák – bývalý kronikář Morašic.

Škola by ráda tyto informace rozšířila o novou historii a doplnila fotografickým materiálem. Obracíme se proto s prosbou, pokud za dlouhých zimních večerů budete nahlížet do starších i hodně starých fotografií a objevíte nějakou, která se vztahuje ke škole, prosíme o její zapůjčení. Fotku si okopírujeme a vrátíme zase majiteli. Máme zájem o fotky školních akcí, budovy, společné fotky hlavně vycházejících žáků z období jak předválečného, tak i 50. léta, 60. léta a dále. Máme zpracovaný seznam absolventů školy od roku 1952 a tyto seznamy chceme doplnit i fotografiemi závěrečných ročníků. Přivítáme jakýkoliv jiný materiál týkající se školy v Morašicích (stará vysvědčení atd....)

Chceme v průběhu roku 2008 – 2010 dopracovat historii školy do současnosti. Za poskytnutý materiál děkujeme. Karel Kovář – ředitel školy

Toulky“ lažanskou minulostí

Z kroniky obce Lažan (5 km SZ od Litomyšle, Višňáry cca 4 km od Litomyšle stejným směrem k Novým Hradům). Kroniku obce sepsal Bernard Beniš r. 1924. Následující „**Hovory**“ mu vyprávěl Václav Macek, který se narodil roku 1844.

Na hrázi rybníka u č. 2. Šel soused Šváb č. 13 domů do Lažan z Řikovic, kde se zdržel do tmavého večera. Společníkem měl psa. Když docházeli k rybníku u č. 2 v Lažanech, pes jevil nepokoj, strach a pletl se Švábovi mezi nohy. Sotva vystoupili na hráze u rybníka, strhla se neslýchaná vichřice, svíčka v lucerně zhasla a bylo slyšeti šplouchnutí, jako by někdo skočil do vody. Šváb všechn ustrašen utíkal k domovu a zmaten ve spěchu vytrhl u Tobků návesní dvířka.

Koldův peníz. Kolda byl tesař, který své mládí prožil na vojně, kde pobyl plných 12 let, jak za jeho časů bylo obyčejem. Na vojně naučil se všemukoliv, stal se nebojácným. Dozvěděl se, že zaťuká-li se o půlnoci mrtvole na čelo a při tom se zeptá: „Máš ho“, dostane stříbrný peníz, který je-li zcizen (utracen), vždy se sám zpět vrátí držiteli, avšak na odpověď mrtvoly, že se nesmí čekat, nýbrž po vyslovení otázky ihned utíkat, jinak by ho nebožtík roztrhal. Stalo se, že v Uhrách, kde Kolda vojákoval, umřel gazda a mrtvolu jeho uložili do jakési komory. Kolda vyčkav příhodného času, tj. půlnoci, vloudil se do stavení a komory, přičemž půda se počala trásti a vazební trámy hrůzně praskati a zdálo se, že země se propadá a dům hoří. Kolda však strachu odolal, směle přistoupil k mrtvole, kotníkem zaťukal na čelo nebožtíka a hlasitě se otázel: „Máš ho“ a v témže okamžiku byl již za dveřmi a peníz mu v kapse zazvonil. Kolda byl člověk spravedlivý a kouzelné vlastnosti stříbrné mince nezneužíval, toliko učinil tehdy, když tím mohl potrestat lakomce a přispěti chudšímu, než on sám byl.

Jak se stříleli zajíci. O tom děda někdejšího hospodáře č. 4 (Klejch – Toman) vypravoval toto: „Dyž sem se chytal flinty, říkával mně můj děda: Ale hochu, ani se to neuč, dyť žádný zajci nejsou. To já, dyž sem chtěl mít zajíce, tak jsem takhle nestřílel. Dal sem na humno ve stodole kousek sena nebo bílou řepu, pootevřel sem stodolní vrata, přivázal na ně pauzák, leh jsem na přístodůlek, a když tam vklouzl jeden, ani sem sebou nehnul, čekal sem, až jich bude víc, pak zatáh za pauzák, vrata se zavřely a už byly chycený. Jednou se mně podařilo, že sem na přístodůlku zdřím a dyž sem procejt, tak sem vrata pauzákem zavřel. Stal sem a nad humnem sem rozhrnul došky a měsíček svítil. Na humno na zajci. Bylo jich mnoho. Vzal sem cep a tím sem ich potlouk a dyž zabil sem posledního, bylo ich akurát 10.“

Pro Občasník připravil František Krejčí

Všem spoluobčanům přejeme pěkné Vánoce. V novém roce pevné zdraví, radost v kruhu rodiny a přátel, ale také úspěchy v práci a štěstí v životě.

